

# EEN JAAR STUDEREN IN DE VS: THE BEST YEAR OF YOUR LIFE?!

Majoor Joris van Esch MMAS MSC

Maj Joris van Esch heeft van medio 2009 tot medio 2010 gestudeerd aan het US Army Command & General Staff College (CGSC) in Fort Leavenworth, Kansas (Verenigde Staten). Hij heeft daar tevens zijn *Master of Military Art and Science* behaald. Zijn scriptie in militaire geschiedenis behandelt het bombardement op Nijmegen in de Tweede Wereldoorlog. Volgend jaar studeert hij verder aan de School of Advanced Military Studies, ook in Fort Leavenworth. In dit artikel geeft hij op verzoek van de redactie van Intercom een kort beeld van de opleiding aan het CGSC en zijn persoonlijke ervaringen in de VS.

Het land waarvan je in Nederland misschien wel het makkelijkste een beeld kunt vormen, is de Verenigde Staten van Amerika (VS). En ja, alle vooroordelen over de VS of over Amerikanen komen dan ook gemakkelijk uit: zoals bijvoorbeeld over oppervlakkigheid, Amerikaanse politiek, een hardvochtige maatschappij met grote tegenstellingen en natuurlijk over wapenbezit. Gelukkig zit de wereld niet zo simpel in elkaar. Toen ik het afgelopen jaar de kans kreeg om in de VS te wonen en te studeren, heb ik wederom ervaren dat vooroordelen meestal niet kloppen. Sterker nog, vaak is het omgekeerde waar.

Eerst iets over de opleiding. Het US Army Command & General Staff College (CGSC) is gevestigd in Fort Leavenworth, Kansas. Leavenworth ligt in het midden van de VS. De opleiding aan het CGSC is allereerst bedoeld voor alle majoors van de US Army, om hen voor te bereiden op staf- en commandofuncties in hun verdere loopbaan. Daarnaast studeren er vele studenten van de US Air Force, - Navy, - Marines en - Coast Guard. Ongeveer de helft studeert in Leavenworth zelf, de rest volgt een gedeelte van het programma via afstandsonderwijs. Tevens studeren er aan het CGSC enkele tientallen burgermedewerkers van diverse Amerikaanse ministeries en overheidsinstanties. Kortom, *joint* en *interagency* zijn hier, althans in de opleidingen, dagelijkse praktijk.

De hoofdvakken van de opleidingen zijn vanzelfsprekend militaire operaties en commandovoering. De belangrijkste bijvakken zijn leiderschap, militaire geschiedenis en logistiek. Het programma biedt tevens de mogelijkheid om een masters-titel te behalen, in *Military Art and Science*. Bovendien is het sprekersprogramma van hoge kwaliteit met de top van het Amerikaanse Ministerie van Defensie, politici, schrijvers en wetenschappers.

Het CGSC vermeldt regelmatig trots dat er al ruim honderd jaar onafgebroken buitenlandse militairen aan het CGSC studeren.

Bovendien komen de meeste daarvan ook niet slecht terecht: onder de alumni bevinden zich de nodige (ook voormalige) staats-hoofden en enkele duizenden generaals. Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog studeert er op uitnodiging van de US Army elk jaar ook een Nederlandse officier in Fort Leavenworth. Ik had dus al ruim vijftig, soms illustere voorgangers. Tot een paar jaar geleden vond deze opleiding meestal plaats na afloop van wat nu de Hogere Defensievorming (HDV) heet, aan het Instituut Defensie Leergangen in Rijswijk. Tegenwoordig volgen officieren in Nederland een buitenlandse stafopleiding echter niet na, maar in plaats van de Nederlandse HDV. Behalve in de Verenigde Staten, studeert een handvol officieren van de Koninklijke Landmacht aan diverse andere buitenlandse stafscholen in België, Duitsland, Frankrijk, Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk. Op hun beurt volgen op dit moment militairen uit België, Duitsland, Noorwegen en de Verenigde Staten de HDV in Rijswijk.

## EEN INTERNATIONALE OMGEVING

Vanwege de bijna onvoorstelbare grootte van de US Army, met zo'n half miljoen actieve militairen, is het CGSC bovenal erg groot: er waren het afgelopen jaar maar liefst 1257 studenten en er zijn dan ook honderden docenten. Behalve tijdens de wekelijkse lezingen in een immense zaal, heb je in deze massaliteit echter zelden het gevoel 'een nummer' te zijn. Het onderwijs vindt namelijk plaats in kleine seminars van zestien studenten, met intensieve begeleiding door docenten. Het uitwisselen van ervaringen en discussie is dan ook een belangrijke component van het onderwijsmodel.

Afgelopen jaar volgden 108 buitenlandse officieren-student uit 92 verschillende landen het programma aan het CGSC. Enerzijds is dit altruïsme van de Amerikanen, waarbij deze opleiding moet bijdragen aan het professionaliseren van militaire bondgenoten. Minstens zo belangrijk vinden ze echter de



rol die 'internationals' spelen in het onderwijsmodel, waarbij in elk seminar een internationale officier zorgt voor een internationaal perspectief voor de Amerikaanse studenten zelf. Een van de dingen die mij overigens verraste, is hoe zeer Amerikanen en Amerikaanse militairen zich bewust zijn van de risico's van unilateralisme, zowel in hun buitenlandpolitiek als ook in het optreden en trainen van de US Army. Zelf vond ik studeren met collega's uit zoveel verschillende landen waardevolle 'bijvangst' van mijn opleiding: zelden krijg je zo uitgebreid de kans om zoveel te kunnen leren over verschillende culturen en achtergronden van mensen van over de gehele wereld. *Last but not least*, het heeft mij een aantal bijzondere vriendschappen over de gehele wereld opgeleverd. Vanwege deze vriendschappen, de interessante opleiding, maar ook omdat je een jaar verlost bent van de druk van je werk om je te concentreren op studie, noemen mensen de opleiding aan het CGSC hier spreekwoordelijk ook vaak wel *the best year of your life*.

Een les van een jaar studeren samen met collega's van de US Army is dat ik mij realiseerde dat Nederlanders en militairen in het bijzonder een stuk meer op Amerikanen lijken dan ze vaak (willen) beseffen. Niet alleen omdat de cultuurafstand een stuk kleiner is dan met officieren uit landen als bijvoorbeeld Nepal of Malawi, maar misschien nog wel meer omdat zestig jaar samenwerking in de NAVO blijkbaar heeft opgeleverd dat we zowel in doctrine, training, als materieel behoorlijk veel op elkaar lijken. Er zijn natuurlijk verschillen en de schaal der dingen is in de VS een stuk groter, maar de dilemma's, oplossingen en problemen zijn veelal vergelijkbaar.



Ook ik had me vooraf een beeld gevormd van de US Army. Je leert zo'n organisatie echter pas beter kennen als je er een jaar deel van uit kunt maken. Een aantal opmerkelijke voorbeelden. Ten eerste is de maatschappelijke waardering van de US Army hier bijzonder hoog, al kan dat ook deels met de streek in de VS te maken hebben (de *Midwest*). Ten tweede is militair zijn in de US Army veel meer een *way of life* dan dat we dat in Nederland gewend zijn. Militairen worden elke twee jaar letterlijk en figuurlijk de hele wereld overgestuurd, uitzendingen duren een jaar en militairen wonen vaak op de bases, die dan ook zijn voorzien van alle voorzieningen. Aan de andere kant is de contractduur van militairen in principe twintig jaar, waarna ze - met behoud van de helft van salaris - veelal een 'tweede carrière' nastreven. Dit alles betekent dat het perspectief van militairen echt anders is dan in de Koninklijke Landmacht.

### GESCHIEDENIS BLIJFT BELANGRIJK

Maar terug naar de opleiding: een positieve verrassing was de uitgebreide aandacht voor militaire geschiedenis en de zeer hoge kwaliteit van het onderwijs daarin. In mijn ervaring richt het onderwijs in militaire geschiedenis in Nederland zich vooral op de Tweede Wereldoorlog en de periode daarna. In de VS werd er buitengewoon veel aandacht gegeven aan de periode daarvoor. Ik beseftte me na uitgebreide studie dan ook hier pas goed hoezeer juist de Eerste Wereldoorlog een bepalend conflict in de vori-

ge eeuw was. Deze oorlog betekende niet alleen het einde van vier wereldmachten, bepaalde de wereldkaart en conflicten voor de eeuw daarna, maar de militaire transformatie tussen 1914 en 1918, was waarschijnlijk groter dan die tussen 1918 en 1991. Het bestuderen van de mechanismen die deze verandering mogelijk maakten, gaf mij een groter inzicht in hoe dezelfde systemen vandaag de dag nog werken. Niet dat de geschiedenis zich herhaalt, al lijkt het daar vaak wel op, maar eerder om mijn beeld van hoe om te gaan met veranderingen in de huidige operationele omgeving. Ik ben het afgelopen jaar gesterkt in mijn overtuiging dat technologie, globalisering, asymmetrie en niet statelijke actoren de fundamentele aard van de oorlog niet veranderen, hoezeer de post Von Clausewitz-adepten ons ook van het tegendeel willen overtuigen.

Dit brengt mij meteen op een ander punt, dichterbij het domein van deze periodiek. Ik heb van nabij kunnen zien hoezeer de commandovoering van de US Army gebruik maakt van *Network Enabled Capabilities* (NEC). Dat wekt soms bewondering, maar ook geen verbazing, aangezien de US Army in mijn optiek een generatie voorloopt op wat ik in Nederland op dit gebied in werking heb gezien. Toch lijkt de wal hier het schip deels te keren. Mijn klasgenoten, die jarenlange ervaring hadden met dergelijke systemen in operaties, waren nogal gereserveerd over de mogelijkheden en doorgroei van NEC in contemporaine operaties. Niet alleen omdat commandoposten verworden tot een bizar knooppunt van meer honder-

den aparte, op zichzelf bruikbare informatiesystemen, maar vooral omdat dat de resultaten achterbleven bij de verwachtingen. In het kort: verdere informatiesuperioriteit is niet de weg om de huidige oorlogen te winnen. Om in Von Clausewitziaanse termen te blijven: NEC kan frictie nu niet oplossen en zal het ook nooit kunnen oplossen. Frictie is namelijk inherent aan het begrip oorlog. Dat betekent niet dat investeren in NEC zinloos is, integendeel. Wat meer realiteitszin kan echter geen kwaad.

Tussen de regels door is te lezen dat ik hier een zeer leerzaam en interessant jaar achter de rug heb. Ook als familie is het leven hier in de VS ons prima bevallen. Het zal dan ook geen verbazing wekken dat toen de mogelijkheid zich voor deed om hier een jaar langer te studeren, ik deze heb aangegrepen. Ik ben tijdens de opleiding aan het CGSC door de US Army geselecteerd om een jaar door te studeren aan de Amerikaanse *School of Advanced Military Studies*, samen met ongeveer vijf procent van alle studenten. Deze studie van een jaar staat informeel bekend als de *book-a-day-course*; het is echter de intellectueel uitdagende inhoud van de opleiding die mij over de streep trok. Ik kijk er bijzonder naar uit.

En om nog kort terug te komen op de vooroordelen: ja, ik ben erg oppervlakkige Amerikanen tegengekomen, maar ben veel vaker verbaasd door wellevendheid en interesse. Wie de Amerikaanse politiek niet begrijpt, moet de politiek in Nederland maar eens buiten onze grenzen proberen uit te leggen. En wapenbezit? Tsja.



Het Lewis & Clark center, hoofgebouw van het US Army Command & General Staff College in Fort Leavenworth, Kansas (VS)